

نام درس: روشهای چند متغیره پیوسته

رشته تحصیلی و کد درس: آمار

۱۱۱۷۰۴۹

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از ماشین حساب

مجاز است.

تعداد سؤالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵

زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰ دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

امام علی^(ع): برتری مردم به یکدیگر، به دانشها و خردهاست؛ نه به ثروتها و تبارها.

۱. اگر $\underline{X} = (X_1, X_2)$ ، $y_1 = \frac{X_1 + X_2}{2}$ ، $y_2 = \frac{X_1 - X_2}{2}$ آنگاه قدر مطلق ژاکوبی تبدیل چقدر است؟

- الف. $\frac{1}{2}$ ب. ۱   ج. ۲   د. صفر

۲. فرض کنید $X_1, \dots, X_n$ نمونه‌ای تصادفی از توزیعی با بردار میانگین μ و ماتریس کوواریانس Σ باشد، آنگاه برای ماتریس

کوواریانس نمونه‌ای $S_n = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (X_i - \bar{X})(X_i - \bar{X})'$ داریم:

- الف. $E(S_n) = \frac{9}{10} \Sigma$ ب. $E(S_n) = \frac{10}{9} \Sigma$ ج. $E(S_n) = \Sigma$ د. باید توزیع نمونه‌ای معلوم باشد.

۳. مقدار امید ریاضی $\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n X_i X_i'$ کدام است؟

- الف. $\Sigma + \mu\mu'$ ب. $\Sigma - \mu\mu'$ ج. $\Sigma - \frac{1}{n} \mu\mu'$ د. $\Sigma + \frac{1}{n} \mu\mu'$

۴. تحت مدل کوواریانس $\Sigma = \sigma^2 [(1-\rho)I_p + \rho LL']$ و ماتریس کوواریانس نمونه‌ای زیر برآورد ML برای ρ کدام گزینه است؟

$$S = \begin{bmatrix} 7/82 & 7/93 & 7/98 \\ & 9/38 & 8/87 \\ & & 9/79 \end{bmatrix}$$

- الف. ۰/۱۹۸   ب. ۰/۹۲۸   ج. ۰/۹۲۱   د. ۰/۹۱۸

۵. اگر $X \sim N_3(\mu, \Sigma)$ باشد که در آن $\Sigma = \begin{pmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & -3 \\ 0 & -3 & 5 \end{pmatrix}$ کدام یک از گزینه‌های نادرست است؟

- الف. X_1, X_3 مستقلند   ب. X_2, X_3 نامستقلند.
ج. (X_1, X_2) با X_3 مستقل نیست   د. X_1 با (X_2, X_3) مستقل است.

۶. اگر $X \sim N_p\left(\begin{pmatrix} 1 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 5 \end{pmatrix}\right)$ ، مقدار $\text{var}(X_1 X_2)$ کدام است؟

- الف. ۴۷   ب. ۳۳   ج. ۹   د. ۳/۳

تعداد سؤالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵
زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰ دقیقه
آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

نام درس: روشهای چند متغیره پیوسته

رشته تحصیلی و کد درس: آمار

۱۱۱۷۰۴۹

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از ماشین حساب

مجاز است.

۷. کدام گزینه نادرست است؟

الف. اگر $X \sim N_p(\mu, \sigma^2 I_p)$ آنگاه $\frac{X'X}{\sigma^2}$ دارای توزیع کی دو با P درجه آزادی است.ب. اگر $X_1, \dots, X_n$ نمونه‌ای n تایی از $N_p(\mu, \Sigma)$ باشد آنگاه $S(n-1)$ دارای توزیع و یشارت با $(n-1)$ درجه آزادی است.ج. اگر $X_1, \dots, X_n$ نمونه‌ای n تایی از $N_p(\mu, \Sigma)$ باشد آنگاه با فرض معلوم بودن μ می‌توان گفت $n\Sigma$ دارای توزیع و یشارت با n درجه آزادی است.د. $X \sim N_n(\mu, I_n)$ باشد آنگاه $\Sigma(X_i - \bar{X})^2$ دارای توزیع کی دو با $(n-1)$ درجه آزادی است.۸. اگر $X \sim N_p(\mu, I_p)$ و $A^p = A$ و رتبه A برابر ۲ باشد توزیع $\frac{X'(I-A)X}{X'AX}$ کدام است؟الف. و یشارت ب. t ج. F د. کی دو۹. تحت مدل کوواریانس بین طبقه‌ای برآورد درستی ماکزیم σ^2 با ماتریس کوواریانس نمونه‌ای زیر کدام است؟

$$S = \begin{bmatrix} 7/82 & 7/93 & 7/98 \\ & 9/38 & 8/87 \\ & & 9/79 \end{bmatrix}$$

الف. ۸ ب. ۸/۹۹ ج. ۱۰/۲۴ د. ۶/۵

۱۰. اگر $\Sigma = 45[0.7I_6 + 0.3LL']$ باشد مقدار $\rho_{12,3456}$ کدام است؟الف. $\frac{0.7}{\sqrt{1.49}}$ ب. $\frac{1}{1.7}$ ج. $\frac{0.7}{5.2}$ د. $\frac{0.7}{3.8}$ ۱۱. اگر $\Sigma = \begin{pmatrix} 2 & 1 & 1 \\ 1 & 4 & 1 \\ 1 & 1 & 6 \end{pmatrix}$ آنگاه $\rho_{1,2,3}^2$ را حساب کنید.الف. $\frac{38}{23}$ ب. $\frac{4\sqrt{2}}{23}$ ج. $\frac{1}{\sqrt{2}}$ د. $\frac{4}{23}$

۱۲. اندازه وابستگی دو مجموعه از متغیرهای تصادفی ..... است.

الف. همبستگی جزئی ب. همبستگی متعارف ج. همبستگی ساده د. همبستگی چندگانه

نام درس: روشهای چند متغیره پیوسته

رشته تحصیلی و کد درس: آمار

۱۱۱۷۰۴۹

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از ماشین حساب

مجاز است.

تعداد سؤالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵
زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰ دقیقه
آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

۱۳. فرض کنید $X' = (X_1, X_2, X_3) \sim N_3(\mu, \Sigma)$ اگر $\Sigma_{11} = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ 3 & 7 \end{pmatrix}$ و $\text{var}(X_3) = 4$ و $\mu_{X_1|X_3} = \begin{pmatrix} \frac{X_3}{X_3 - 2} \\ \frac{X_3 - 2}{8} \end{pmatrix}$

باشد که در آن $X_1 = \begin{pmatrix} X_1 \\ X_2 \end{pmatrix}$ ، $\Sigma_{1,2}$ کدام است؟

الف. $\frac{1}{8} \begin{pmatrix} \frac{6}{8} & 23 \\ 4 & 111 \\ 23 & \frac{111}{2} \end{pmatrix}$ ب. $\frac{1}{16} \begin{pmatrix} 12 & 46 \\ 46 & 111 \end{pmatrix}$ ج. $\frac{1}{8} \begin{pmatrix} 6 & 23 \\ 23 & 222 \end{pmatrix}$ د. $\frac{1}{16} \begin{pmatrix} 12 & 23 \\ 23 & 111 \end{pmatrix}$

۱۴. اگر بردار تصادفی $\underline{X}$ دارای ماتریس کوواریانس $\Sigma = \begin{pmatrix} 4 & 1 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}$ باشد انحراف معیار اولین مؤلفه اصلی کدام است؟

الف. $2/24$ ب. $5/55$ ج. $1/73$ د. 3

۱۵. اگر $\Sigma = 1/2[(1-36)I_3 + 36LL']$ اولین مؤلفه اصلی X کدام است؟

الف. $Z_1 = \frac{1}{\sqrt{3}}(X_1 - X_2 + X_3)$ ب. $Z_1 = \frac{1}{\sqrt{4}}(X_1 + X_2 - X_3)$
ج. $Z_1 = \frac{1}{\sqrt{4}}(X_1 + X_2 + X_3)$ د. $Z_1 = \frac{1}{\sqrt{3}}(X_1 + X_2 + X_3)$

۱۶. در روش رده‌بندی، احتمال رده‌بندی غلط یک فرد جمعیت π_1 در π_2 برابر است با:

الف. $P(L(X_0) < K | X_0 \in \pi_2)$ ب. $P(L(X_0) > K | X_0 \in \pi_2)$
ج. $P(L(X_0) > K | X_0 \in \pi_1)$ د. $P(L(X_0) < K | X_0 \in \pi_1)$

۱۷. بر اساس خواص مجانبی آماره f و m و U_p ، هرگاه $f \rightarrow \infty$ ، متغیر تصادفی $U_{p,m,f}$ $-[f - \frac{1}{p}(p-m+1)] \ln U_{p,m,f}$ با

کدام یک از گزینه‌های زیر هم‌توزیع است؟

الف. χ^2_{m+p-1} ب. $F_{pP, p(F-p+1)}$ ج. χ^2_{pm} د. $F_{pm, p(f-1)}$

۱۸. در روش تحلیل ساختار طرح بلوکی تصادفی مجموع درجه‌های آزادی بین p جمعیت و خطا کدام است؟

الف. $n(p-1)$ ب. $np-1$ ج. $p(n-1)$ د. $np+n$

۱۹. اگر A مربعی باشد و $E(X) = 0$ مقدار $E(X'AX)$ را بیابید.

الف. $\text{tr}(A\Sigma - A)$ ب. $\text{tr}(A\Sigma)$ ج. $\text{tr}(A\Sigma A')$ د. $\text{tr}(A\Sigma + A)$

تعداد سؤالات: تستی: ۲۰ تشریحی: ۵
زمان آزمون: تستی: ۶۰ تشریحی: ۶۰ دقیقه
آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

نام درس: روشهای چند متغیره پیوسته

رشته تحصیلی و کد درس: آمار

۱۱۱۷۰۴۹

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از ماشین حساب مجاز است.

۲۰. اگر $X' = (X_1, X_2, X_3, X_4)$, $\underline{X}_2 = \begin{pmatrix} X_2 \\ X_4 \end{pmatrix}$, $\underline{X} = \begin{pmatrix} X_1 \\ X_3 \end{pmatrix}$ به طوریکه ماتریس کوواریانس شرطی برابر با

$$\Sigma_{1,2} = \begin{pmatrix} \frac{19}{3} & \frac{1}{3} \\ \frac{1}{3} & \frac{11}{3} \end{pmatrix} \text{ باشد مقدار عبارت } \text{var}(X_1 + X_3 + 1 | X_2 = X_4 = 0) \text{ کدام است؟}$$

- الف. ۱۰   ب. $\frac{19}{3}$ ج. $\frac{45}{6}$ د. صفر

سؤالات تشریحی

هر سوال ۱/۴ نمره دارد

۱. فرض کنید $X \sim N_3(\mu, \Sigma)$ با $\mu = \begin{pmatrix} 2 \\ -3 \\ 1 \end{pmatrix}$ و $\Sigma = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 3 & 2 \\ 1 & 2 & 2 \end{pmatrix}$ باشد. بردار a را به گونه‌ای بیابید که X_2 از

$$a' \begin{pmatrix} X_1 \\ X_3 \end{pmatrix} \text{ مستقل باشد.}$$

۲. نشان دهید در حالت $P = 3$

$$\rho_{1,2,3} = \frac{\rho_{12} - \rho_{13}\rho_{23}}{\sqrt{(1 - \rho_{13}^2)(1 - \rho_{23}^2)}}$$

۳. بر اساس یک نمونه تصادفی n تایی از $N_4(\mu, \Sigma)$ می‌خواهیم آزمون فرض $\begin{cases} H_0: \mu_1 = \mu_2 + \mu_3 \\ H_1: \mu_4 = \mu_3 + \mu_1 \end{cases}$ را در سطح α انجام

دهیم. آماره آزمون و توزیع آن را مشخص کنید.

۴. در بحث رده‌بندی ممیزی نشان دهید $E_1 = P(X_0 \in \pi_1 | X \text{ رابه } \pi_2 \text{ رده بندی کنیم}) = \phi(-\frac{\Delta}{\mu})$ که $\phi(\cdot)$ تابع

توزیع نرمال استاندارد است) و $\Delta = (\mu_1 - \mu_2)' \Sigma^{-1} (\mu_1 - \mu_2)$ است.

۵. ثابت کنید اگر $X \sim N_p(\mu, \Sigma)$ و $\Sigma > 0$ آنگاه $X'AX$ دارای توزیع کی‌دو نامرکزی با r درجه آزادی و پارامتر

نامرکزی $\mu'A\mu$ است اگر و تنها اگر $\text{rank}(A\Sigma) = \text{tr}(A\Sigma) = r$ و $A\Sigma$ خود توان باشد.